

Bruxelles, 24.7.2019.
COM(2019) 353 final

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, EUROPSKOM
VIJEĆU I VIJEĆU**

Devetnaesto izvješće o napretku prema uspostavi učinkovite i istinske sigurnosne unije

I. UVOD

Ovo je devetnaesto izvješće o napretku u izgradnji učinkovite i istinske sigurnosne unije, koje obuhvaća promjene u dvama glavnim stupovima: suzbijanju terorizma, organiziranog kriminala i infrastrukture kojom se podupiru te jačanju zajedničke obrane i stvaranju otpornosti na te prijetnje.

Euroljani s pravom očekuju da ih Europska unija zaštiti. Junckerova Komisija od prvoga je dana pitanje sigurnosti uvrstila među prioritete. U novom strateškom programu Europskog vijeća za razdoblje 2019.–2024. cilj „zaštita građana i sloboda” prvi je od četiri glavna prioriteta Unije¹. Europsko vijeće nadalje je najavilo da će se nadovezati na borbu Unije protiv terorizma i prekograničnog kriminala i jačati je te pritom poboljšavati suradnju i razmjenu informacija i dodatno razvijati zajedničke instrumente.

Zahvaljujući bliskoj suradnji Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, EU je ostvario znatan napredak u zajedničkom radu na uspostavi učinkovite i istinske sigurnosne unije pokretanjem niza prioritetnih zakonodavnih inicijativa i provedbom niza raznolikih nezakonodavnih mjera za potporu državama članicama i jačanje sigurnosti svih građana². Unija poduzima odlučne mjere za sužavanje prostora za djelovanje terorista i kriminalaca, a zabranom stjecanja i upotrebe određenog vatrenog oružja i eksploziva te ograničavanjem pristupa financiranju teroristima se uskraćuju sredstva za izvršenje napada. EU je uklonio nedostatke u razmjeni informacija među državama članicama i pojačao tu razmjenu u okviru suzbijanja radikalizacije, zaštite Euroljana na internetu, rješavanja kiberprijetnji i prijetnji omogućenih kibertehnologijama, jačanja upravljanja vanjskim granicama Unije i poboljšanja međunarodne suradnje u području sigurnosti.

Istodobno postoji niz prioritetnih inicijativa za sigurnosnu uniju koje su zakonodavci tek trebaju donijeti. Nakon ustrojavanja devetog parlamentarnog saziva Europskog parlamenta 2. srpnja 2019. u ovom se izvješću:

- navode područja u kojima su zakonodavci trebaju djelovati kako bi uklonili izravne prijetnje. Potrebno je hitno djelovati kako bi se **suzbile teroristička propaganda i radikalizacija na internetu**,
- utvrđuju otvorene prioritetne inicijative za sigurnosnu uniju u okviru kojih su zakonodavci trebaju dodatno djelovati kako bi poboljšali **kibersigurnost** i olakšali pristup **elektroničkim dokazima** te kako bi se dovršili snažniji i pametniji informacijski sustavi za upravljanje sigurnošću, granicama i migracijama,
- iznose najnovije informacije o zajedničkom hitnom djelovanju pokrenutom u ožujku 2019. radi procjene i jačanja **sigurnosti mreža 5G** na temelju nacionalnih procjena rizika koje su države članice dostavile do 15. srpnja 2019.,
- razmatra paket od četiri izvješća koja se odnose na **sprečavanje pranja novca** koja je Komisija donijela 24. srpnja 2019., a u kojima se analiziraju postojeći rizici i slabosti u području pranja novca te procjenjuje kako se mjerodavni regulatorni okvir EU-a primjenjuje u privatnom i javnom sektoru,

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/39914/a-new-strategic-agenda-2019-2024.pdf>

² Za pregled vidjeti informativni članak „Sigurnosna unija: Europa koja štiti” (https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/euco-sibiu-security-union_1.pdf) i Osamnaesto izvješće o napretku prema uspostavi učinkovite i istinske sigurnosne unije (COM(2019) 145 final, 20.3.2019.).

- iznose najnovije informacije o napretku u provedbi zakonodavnih mjera koje se odnose na sigurnosnu uniju u odnosu na ožujak 2019.³, pri čemu je interoperabilnost informacijskih sustava jedan od prioriteta za brzu i potpunu provedbu u državama članicama,
- daje pregled tekućeg rada na suzbijanju dezinformacija i zaštiti izbora od prijetnji omogućenih kibertehtnologijama, nastojanja za poboljšanje pripravnosti na sigurnosne prijetnje i zaštitu od njih te suradnje s međunarodnim partnerima u pitanjima sigurnosti.

II. NAPREDAK U OSTVARIVANJU ZAKONODAVNIH PRIORITETA

1. Sprečavanje radikalizacije na internetu i u zajednicama

Sprečavanje radikalizacije temelj je odgovora EU-a na terorizam na internetu i u našim zajednicama.

Tragični napad u novozelandskom Christchurchu 15. ožujka 2019. bio je užasan podsjetnik da se internet može iskorištavati u terorističke svrhe, bilo da je riječ o džihadizmu, krajnje desnim ekstremistima ili bilo kojoj drugoj ekstremističkoj ideologiji. Brzina i razmjer kojima se prijenos uživo napada u Christchurchu širio internetskim platformama pokazali su da je ključno da internetske platforme uspostave odgovarajuće mjere za zaustavljanje brzog širenja takvog sadržaja.

Zato su čelnici država i vlada nekih država članica i trećih zemalja, predsjednik Juncker i internetske platforme 15. svibnja 2019. poduprli **poziv na djelovanje „Christchurch”**⁴ u kojem su utvrđene zajedničke aktivnosti kojima se nastoji iskorijeniti terorističke i nasilne ekstremističke sadržaje na internetu. Skupine G7⁵ i G20⁶ preuzele su dodatne obveze u tom pogledu.

Komisija je već reagirala na jasnu prijetnju terorističkih sadržaja na internetu **zakonodavnim prijedlogom** koji je predsjednik Juncker najavio u govoru o stanju Unije 2018., a kojim se predlaže jasan i usklađen pravni okvir za sprečavanje zlorabe pružatelja usluga smještaja informacija na poslužitelju za širenje terorističkih sadržaja na internetu⁷. U skladu s predloženim mjerama internetske platforme imale bi obvezu ukloniti teroristički sadržaj u roku od jednog sata od primitka naloga za uklanjanje koji je izdalo nadležno tijelo bilo koje države članice. K tome, ako se platforma zlorabotrebja za širenje terorističkog sadržaja, ona bi morala upotrebljavati proaktivne mjere, s jasnim pravilima i zaštitnim mjerama, za otkrivanje tog sadržaja i sprečavanje njegova ponovnog pojavljivanja. Tijela država članica morala bi osigurati namjenske kapacitete za izvršavanje zakonodavstva s resursima za

³ Vidjeti Osamnaesto izvješće o napretku prema uspostavi učinkovite i istinske sigurnosne unije (COM(2019) 145 final, 20.3.2019.).

⁴ <https://www.elysee.fr/emmanuel-macron/2019/05/15/the-christchurch-call-to-action-to-eliminate-terrorist-and-violent-extremist-content-online.en>. Francuski predsjednik Emmanuel Macron i novozelandska premijerka Jacinda Ardern pozvali su čelnike i internetske platforme u Pariz 15. svibnja 2019. kako bi pokrenuli tu inicijativu.

⁵ <https://www.elysee.fr/en/g7/2019/04/06/g7-interior-ministers-meeting-what-are-the-outcomes>

⁶ Na sastanku skupine G20 održanom 28. i 29. lipnja 2019. u Osaki čelnici su ponovno potvrdili da su spremni djelovati kako bi zaštitili ljude od iskorištavanja interneta za terorizam i nasilni ekstremizam koji može dovesti do terorizma (https://g20.org/pdf/documents/en/FINAL_G20_Statement_on_Preventing_Terrorist_and_VECT.pdf).

⁷ COM(2018) 640 final (12.9.2018.).

učinkovito otkrivanje terorističkih sadržaja i izdavanje naloga za uklanjanje.

Tako bi se omogućio rad brzog i učinkovitog sustava na razini Unije i uspostavile snažne zaštitne mjere, uključujući učinkovite mehanizme za podnošenje pritužbi i pravne lijekove. Predložene mjere pridonijet će jamstvu dobrog funkcioniranja jedinstvenog digitalnog tržišta, povećati sigurnost i povjerenje na internetu te ojačati zaštitne mjere za slobodu izražavanja i informiranja.

U Vijeću su ministri pravosuđa i unutarnjih poslova u prosincu 2018. postigli dogovor o općem pristupu o prijedlogu. Europski parlament donio je svoje stajalište u prvom čitanju u travnju 2019. **Komisija poziva oba suzakonodavca da što prije započnu međuinstitucijske pregovore o toj prioritetnoj inicijativi za uklanjanje terorističkih sadržaja na internetu** kako bi brzo postigli dogovor o regulatornom okviru EU-a s jasnim pravilima i zaštitnim mjerama.

Usporedno s tim Komisija nastavlja surađivati s internetskim platformama u okviru **internetskog foruma EU-a**⁸. Kao što je predsjednik Juncker najavio na pariškom sastanku o pozivu na djelovanje „Christchurch” 15. svibnja 2019., Komisija je zajedno s Europolom počela razvijati **protokol EU-a za krizne situacije** koji će vlastima i internetskim platformama omogućiti da brzo i koordinirano reagiraju na širenje terorističkih sadržaja na internetu, primjerice neposredno nakon nekog terorističkog napada. To je dio međunarodnog angažmana na provedbi poziva na djelovanje „Christchurch”. Uz daljnje rasprave s državama članicama i industrijom te simulacijsku vježbu za izvanredne situacije planiranu za rujan 2019., Komisija će sazvati ministarski sastanak internetskog foruma za 7. listopada 2019. u cilju donošenja protokola EU-a za krizne situacije.

Usto, Komisija i dalje **podupire države članice i lokalne aktere u sprečavanju i suzbijanju radikalizacije** na terenu u lokalnim zajednicama diljem Europe. Za to je potrebno dugoročno i održivo djelovanje svih relevantnih dionika na lokalnoj i nacionalnoj razini te na razini EU-a. **Upravljački odbor za djelovanje Unije u području sprečavanja i suzbijanja radikalizacije**, osnovan u kolovozu 2018. kako bi savjetovao Komisiju o jačanju političkog odgovora EU-a u tom području, na svojem je drugom zasjedanju 17. lipnja 2019. razmotrio daljnja djelovanja u prioritetnim područjima kao što su radikalizacija u zatvorima i suzbijanje ekstremističkih ideologija. Kako akteri na terenu i akteri koji rade na lokalnoj razini mogu najbolje uočiti rane znakove radikalizacije i utvrditi načine za njihovo suzbijanje, **Mreža za osvješćivanje o radikalizaciji**⁹, financirana sredstvima EU-a, i dalje podupire aktere na terenu te povezuje otprilike 5 000 aktera iz civilnog društva, školstva i policije te nacionalne koordinate i oblikovatelje politika.

Nedavna suradnja aktera na terenu u okviru Mreže dovela je do boljeg razumijevanja izazova ultradesničarskog ekstremizma. Ove će godine Mreža za osvješćivanje o radikalizaciji objaviti

⁸ U okviru **internetskog foruma EU-a** pokrenutog 2015., ministri unutarnjih poslova EU-a, internetska industrija i drugi dionici dobrovoljno partnerski rade kako bi riješili pitanje zlorabe interneta za terorističke svrhe i zaštitili građane.

⁹ Komisija je 2011. osnovala **Mrežu za osvješćivanje o radikalizaciji** koja okuplja aktere na terenu i aktere koji rade na lokalnoj razini. Mreža je 2015. ojačana osnivanjem Centra izvrsnosti Mreže za osvješćivanje o radikalizaciji s ciljem izrađivanja detaljnijih smjernica, pružanja pratećih i savjetodavnih usluga dionicima u državama članicama te povećanja stručnosti i vještina različitih aktera. Za više informacija o aktivnostima Mreže za osvješćivanje o radikalizaciji vidjeti: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network_en.

informativne članke koji će oblikovateljima politika i djelatnicima pomoći pri prepoznavanju glavnih oblika i manifestacija ultradesničarskog i islamističkog ekstremizma, kao što su ključni diskurs, jezik, oblici, simboli, tipologije i strategije. Naposljetku, kako su lokalni akteri i **gradovi** predvodnici u sprečavanju i borbi protiv radikalizacije, Komisija podržava inicijative gradova za suzbijanje radikalizacije. Nakon konferencije „Gradovi EU-a protiv radikalizacije” održane 26. veljače 2019., u cilju poboljšanja razmjene najbolje prakse i povećanja angažmana gradova u tom području 8. srpnja 2019. održan je prvi sastanak pilot-skupine dvadesetak gradova čiji je domaćin bio gradonačelnik Strasbourga.

Istodobno se radi na pružanju potpore partnerskim zemljama za suzbijanje radikalizacije koja može dovesti do terorizma, među ostalim u zatvorima.

Radi suzbijanja prijetnje od terorističkih sadržaja na internetu Komisija poziva Europski parlament i Vijeće:

- da započnu pregovore o zakonodavnom prijedlogu za sprečavanje širenja **terorističkih sadržaja na internetu** s ciljem postizanja brzog dogovora o regulatornom okviru EU-a s jasnim pravilima i zaštitnim mjerama.

2. Jačanje kibernsigurnosti

Kibernsigurnost je i dalje ključan sigurnosni izazov. EU je ostvario važan napredak¹⁰ u suzbijanju „klasičnih” kiberprijetnji za sustave i podatke provedbom mjera iz Zajedničke komunikacije¹¹ iz rujna 2017. „Otpornost, odvracanje i obrana: jačanje kibernsigurnosti EU-a”. To uključuje Akt EU-a o kibernsigurnosti¹², kojim se Agenciji Europske unije za kibernsigurnost daje trajni mandat i jača njezina uloga te se utvrđuje okvir EU-a za kibernsigurnosnu certifikaciju. Komisija je obradila i sektorske zahtjeve, primjerice u Preporuci Komisije o kibernsigurnosti u energetske sektoru donesenoj 3. travnja 2019.¹³ Međutim, zbog sve veće aktivnosti zlonamjernih aktera usmjerene na raznolike mete i žrtve borba protiv kiberkriminaliteta i jačanje kibernsigurnosti i dalje su prioritet djelovanja EU-a.

Europski parlament i Vijeće još nisu postigli dogovor o prioritetnoj inicijativi Komisije za osnivanje **Europskog centra za stručnost u području kibernsigurnosti, industrije, tehnologije i istraživanja i Mreže nacionalnih koordinacijskih centara**¹⁴. Prijedlogom se nastoji poduprijeti tehnološke i industrijske kapacitete u području kibernsigurnosti i povećati konkurentnost industrije kibernsigurnosti u Uniji. Oba su suzakonodavca donijela pregovaračke mandate u ožujku 2019. Budući da nije bilo moguće zaključiti međuinstitucijske pregovore prije kraja prethodnog mandata Europskog parlamenta, Parlament je službeno donio svoje stajalište u prvom čitanju. U međuvremenu nastavljaju se rasprave među državama članicama u Vijeću s posebnim naglaskom na interakciji između

¹⁰ Za više informacija vidjeti brošuru „Jačanje kibernsigurnosti u Europskoj uniji: otpornost, odvracanje i obrana”: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/building-strong-cybersecurity-european-union-resilience-deterrence-defence>.

¹¹ JOIN(2017) 450 final (13.9.2017.).

¹² Aktom EU-a o kibernsigurnosti (Uredba (EU) 2019/881 od 17. travnja 2019.) prvi se put uvode pravila za kibernsigurnosnu certifikaciju proizvoda, procesa i usluga na razini EU-a. Nadalje, njime se uspostavlja novi stalni mandat Agencije EU-a za kibernsigurnost te joj se dodjeljuje više sredstava da bi mogla ostvarivati svoje ciljeve. Za više informacija o pozivu na dostavu prijedloga vidjeti: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/eu10-million-eu-funding-available-projects-stepping-eus-cybersecurity-capabilities-and-cross>.

¹³ C(2019) 2400 final (3.4.2019.) i SWD(2019) 1240 final (3.4.2019.).

¹⁴ COM(2018) 630 final (12.9.2018.).

predložene uredbe o osnivanju Centra za stručnost u području kibersigurnosti i Mreže s jedne strane i programa Obzor Europa i Digitalna Europa s druge strane. **Komisija poziva oba suzakonodavca da nastave i brzo zaključe međuinstitucijske pregovore o toj prioritetnoj inicijativi za poboljšanje kibersigurnosti.**

U međuvremenu Komisija i dalje **podupire istraživanja i inovacije** povezane s kibersigurnošću te je u tekućem višegodišnjem financijskom okviru odvojila 135 milijuna EUR za projekte u područjima poput kibersigurnosti ključnih infrastruktura, inteligentnog upravljanja sigurnošću i privatnošću te alata posebno namijenjenih građanima i malim i srednjim poduzećima¹⁵. Komisija je u srpnju 2019. objavila novi poziv na dostavu prijedloga u okviru programa Instrument za povezivanje Europe i odvojila 10 milijuna EUR sredstava EU-a za ključne aktere utvrđene u Direktivi o sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava (Direktiva o NIS-u)¹⁶ kao što su europski timovi za odgovor na računalne sigurnosne incidente, operateri ključnih usluga (npr. banke, bolnice, komunalna poduzeća, željeznički i zrakoplovni prijevoznici, pružatelji naziva domena) i razna javna tijela. Ovo je prvi put da se i europska tijela za kibersigurnosnu certifikaciju mogu prijaviti za taj program kako bi mogla provesti Akt EU-a o kibersigurnosti.

Vijeće je 17. svibnja 2019. uspostavilo **režim sankcija**, kojim se EU-u omogućuje da uvede ciljane mjere ograničavanja radi suzbijanja kibernetičkih napada koji predstavljaju vanjsku prijetnju za EU i države članice i odgovaranja na njih. Novi režim sankcija dio je **Alata EU-a za kiberdiplomaciju**¹⁷, okvira za zajednički diplomatski odgovor EU-a na zlonamjerne kiberaktivnosti¹⁸ koji omogućuje EU-u da u potpunosti iskoristi mjere u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike radi suzbijanja zlonamjernih kiberaktivnosti i odgovaranja na njih.

Uz suzbijanje kiberprijetnji usmjerenih na sustave i podatke, EU poduzima i mjere za suočavanje sa složenim višedimenzionalnim **hibridnim prijetnjama**¹⁹. Europsko vijeće u zaključcima od 21. lipnja 2019.²⁰ istaknulo je da „EU mora osigurati koordinirani odgovor na hibridne prijetnje i kiberprijetnje te pojačati suradnju s relevantnim međunarodnim dionicima”. Komisija pozdravlja činjenicu da je suzbijanje hibridnih prijetnji prioritet i finskog predsjedanja Vijećem te da je na neformalnom sastanku ministara pravosuđa i unutarnjih poslova u Helsinkiju od 18. do 19. srpnja 2019. održana i politička rasprava o politikama o hibridnim prijetnjama na temelju scenarija. Slične rasprave o hibridnim prijetnjama na temelju scenarija održali su i direktori EU-a za obrambenu politiku 7. i 8. srpnja 2019. te politički direktori EU-a 9. i 10. srpnja 2019., a ishodi tih rasprava bit će priopćeni ministrima vanjskih poslova i ministrima obrane na zajedničkoj neformalnoj sjednici 29. i 30. kolovoza 2019.

¹⁵ <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/cross-cutting-activities-focus-areas>

¹⁶ Direktiva (EU) 2016/1148 (6.7.2016.).

¹⁷ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9916-2017-INIT/hr/pdf>

¹⁸ To uključuje kibernetičke napade i pokušaje kibernetičkih napada s potencijalno znatnim učinkom koji uključuju npr. pristup informacijskim sustavima ili presretanje podataka putem digitalne infrastrukture poput mreža 5G (vidjeti i odjeljak III. o povećanju sigurnosti digitalnih infrastruktura).

¹⁹ Vidjeti izvješće o provedbi Zajedničkog okvira za suzbijanje hibridnih prijetnji iz 2016. i Zajedničke komunikacije o jačanju otpornosti i poboljšanju sposobnosti za borbu protiv hibridnih prijetnji iz 2018. (SWD(2019) 200 final, 28.5.2019.). Vidjeti i Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi režima Unije za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa, tehničke pomoći i provoza u pogledu robe s dvojnog namjenom (preinaka) iz rujna 2016. (COM(2016) 616 final, 28.9.2016.).

²⁰ <https://www.consilium.europa.eu/media/39922/20-21-euco-final-conclusions-en.pdf>

Radi povećanja kibersigurnosti Komisija poziva Europski parlament i Vijeće:

- da brzo postignu dogovor o zakonodavnom prijedlogu o **Europskom centru za stručnost u području kibersigurnosti, industrije, tehnologije i istraživanja te Mreži nacionalnih koordinacijskih centara**.

3. Poboljšanje pristupa tijela za izvršavanje zakonodavstva elektroničkim dokazima

EU je poduzeo daljnje mjere kako bi teroristima i kriminalcima uskratio sredstva za djelovanje – otežao im je pristup prekursorima eksploziva²¹, financiranje aktivnosti²² i neopaženo putovanje²³.

Pregovori o prijedlozima Komisije iz travnja 2018. za poboljšanje **pristupa** tijela za izvršavanje zakonodavstva **elektroničkim dokazima** trebali bi biti dovršeni što prije, jer više od polovine svih kaznenih istraga danas uključuje prekogranični zahtjev za pristup elektroničkim dokazima²⁴. Vijeće je donijelo pregovaračko stajalište u vezi s prijedlogom uredbe za poboljšanje prekograničnog pristupa elektroničkim dokazima u kaznenim istragama²⁵ i prijedlogom direktive o utvrđivanju usklađenih pravila za imenovanje pravnih zastupnika za potrebe prikupljanja dokaza u kaznenim postupcima²⁶. S obzirom na iznimnu važnost učinkovitog pristupa elektroničkim dokazima radi istraživanja i kaznenog progona prekograničnih kaznenih djela kao što su terorizam ili kiberkriminalitet, Komisija poziva Europski parlament da ubrza rad na tom prijedlogu kako bi ga suzakonodavci mogli ubrzo donijeti.

Usporedno s tim Komisija istodobno radi na poboljšanju i osiguravanju potrebnih zaštitnih mjera za **međunarodnu razmjenu elektroničkih dokaza** u okviru tekućih pregovora o Drugom dodatnom protokolu uz Budimpeštansku konvenciju Vijeća Europe o kibernetičkom kriminalu te pregovora sa Sjedinjenim Američkim Državama u skladu s pregovaračkim mandatima koje je Vijeće utvrdilo na sastanku Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove održanom 6. i 7. lipnja 2019.²⁷ Komisija je sudjelovala u zadnjem krugu pregovora o Drugom dodatnom protokolu uz Budimpeštansku konvenciju Vijeća Europe o kibernetičkom kriminalu od 9. do 11. srpnja 2019. Komisija i Sjedinjene Američke Države trenutačno se pripremaju na tehničkoj razini za službeno pokretanje pregovora o sporazumu između EU-a i SAD-a o prekograničnom pristupu elektroničkim dokazima.

²¹ Uredba (EU) 2019/1148 (20.6.2019.) o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva.

²² Direktiva (EU) 2019/1153 (11.7.2019.) o utvrđivanju pravila kojima se olakšava uporaba financijskih i drugih informacija u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona određenih kaznenih djela.

²³ Uredba (EU) 2019/1157 (20.6.2019.) o jačanju sigurnosti osobnih iskaznica građana Unije i boravišnih isprava koje se izdaju građanima Unije i članovima njihovih obitelji koji ostvaruju pravo na slobodno kretanje.

²⁴ Elektronički dokazi potrebni su u otprilike 85 % kaznenih istraga, a u dvije trećine tih istraga treba ih zatražiti od pružatelja internetskih usluga sa sjedištem u drugoj jurisdikciji. Vidjeti procjenu učinka priloženu zakonodavnom prijedlogu (SWD(2018) 118 final (17.4.2018.)).

²⁵ COM(2018) 225 final (17.4.2018.). Vijeće je donijelo pregovarački mandat u vezi s prijedlogom uredbe na sastanku Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove 7. prosinca 2018.

²⁶ COM(2018) 226 final (17.4.2018.). Vijeće je donijelo pregovaračko stajalište u vezi s prijedlogom direktive na sastanku Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove 8. ožujka 2019.

²⁷ <https://www.consilium.europa.eu/hr/press/press-releases/2019/06/06/council-gives-mandate-to-commission-to-negotiate-international-agreements-on-e-evidence-in-criminal-matters/>

Radi poboljšanja pristupa tijela za izvršavanje zakonodavstva elektroničkim dokazima Komisija poziva Europski parlament:

- da donese pregovarački mandat u vezi sa zakonodavnim prijedlozima o **elektroničkim dokazima** za brzo pokretanje rasprava s Vijećem u okviru dijaloga. (*prioritet iz Zajedničke izjave*)

4. Jači i pametniji informacijski sustavi za upravljanje sigurnošću, granicama i migracijama

Nakon donošenja pravila o **interoperabilnosti informacijskih sustava**²⁸, kojima će se ukloniti nedostaci u informiranju pružanjem pomoći za otkrivanje višestrukih identiteta i suzbijanje prijevara povezanih s identitetom, Komisija je brzo pokrenula niz inicijativa za potporu državama članicama u njihovoj provedbi uključujući, prema potrebi, financiranje i radionice za olakšavanje razmjene stručnog znanja i najbolje prakse. Bliska suradnja agencija EU-a, svih država članica i zemalja pridruženih Schengenu bit će od ključne važnosti za ostvarivanja ambicioznog cilja potpune interoperabilnosti informacijskih sustava EU-a za upravljanje sigurnošću, granicama i migracijama do 2020.

Za ostvarivanje tog cilja potrebna je i brza i potpuna provedba nedavno dogovorenog zakonodavstva o uspostavi novih informacijskih sustava, odnosno EU-ova sustava ulaska/izlaska²⁹ i europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja³⁰, kao i jačanje schengenskog informacijskog sustava³¹ te proširenje europskog informacijskog sustava kaznene evidencije³² na državljane trećih zemalja. Nova struktura za moćnije i pametnije informacijske sustave za upravljanje sigurnošću, granicama i migracijama dat će svoj doprinos na terenu samo ako sve komponente budu u potpunosti provedene na razini Unije i u svakoj državi članici u skladu s dogovorenim rasporedom.

Istodobno postoji potreba za daljnjim djelovanjem suzakonodavaca kako bi se dovršio rad na moćnijim i pametnijim informacijskim sustavima za upravljanje sigurnošću, granicama i migracijama.

U okviru tehničke provedbe **europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja** Komisija je 7. siječnja 2019. iznijela dva prijedloga o tehničkim izmjenama predmetne uredbe³³ koje su potrebne za potpunu uspostavu sustava. Komisija poziva suzakonodavce da ubrzaju rad na tim tehničkim izmjenama radi što bržeg postizanja dogovora te brze i pravodobne provedbe europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja kako bi on postao operativan početkom 2021.

U svibnju 2018. Komisija je predstavila prijedlog za **jačanje postojećeg viznog informacijskog sustava**³⁴ kojim se predviđaju temeljitije provjere podnositelja zahtjeva za vizu i uklanjanje nedostataka informacija boljom razmjenom među državama članicama. Vijeće je donijelo pregovarački mandat 19. prosinca 2018., a na plenarnoj sjednici 13. ožujka 2019. Europski parlament izglasao je svoje izvješće i zaključio prvo čitanje.

²⁸ Uredba (EU) 2019/817 (20.5.2019.) i Uredba (EU) 2019/818 (20.5.2019.).

²⁹ Uredba (EU) 2017/2226 (30.11.2017.).

³⁰ Uredba (EU) 2018/1240 (12.9.2018.) i Uredba (EU) 2018/1241 (12.9.2018.).

³¹ Uredba (EU) 2018/1860 (28.11.2018.), Uredba (EU) 2018/1861 (28.11.2018.), Uredba (EU) 2018/1862 (28.11.2018.).

³² Uredba (EU) 2019/816 (17.4.2019.).

³³ COM(2019) 3 final i COM(2019) 4 final (7.1.2019.).

³⁴ COM(2018) 302 final (16.5.2018.).

Komisija poziva na brz početak pregovora između zakonodavaca u novom sazivu Europskog parlamenta.

Komisija je u svibnju 2016. predložila da se područje primjene sustava **Eurodac**³⁵ proširi tako da ne uključuje samo identifikaciju tražitelja azila nego i državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom i onih koji nezakonito ulaze u EU. U skladu sa zaključcima Europskog vijeća iz prosinca 2018.³⁶ i Komunikacijom Komisije od 6. ožujka 2019. o napretku u provedbi Europskog migracijskog programa³⁷ Komisija poziva zakonodavce da donesu prijedlog. Treba donijeti taj zakonodavni prijedlog kako bi se omogućilo da Eurodac postane dio buduće strukture interoperabilnih informacijskih sustava EU-a, u koje će se integrirati ključni podaci o državljanima trećih zemalja s nezakonitim boravkom i onima koji su nezakonito ušli u EU.

Radi jačanja informacijskih sustava EU-a za upravljanje sigurnošću, granicama i migracijama, Komisija poziva Europski parlament i Vijeće:

- da donesu zakonodavni prijedlog o **Eurodacu** (*prioritet iz Zajedničke izjave*),
- da ubrzaju rad u cilju postizanja brzog dogovora o predloženim tehničkim izmjenama koje su potrebne za uspostavu **europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja**.

III. POVEĆANJE SIGURNOSTI DIGITALNIH INFRASTRUKTURA

Otpornost naše digitalne infrastrukture ključna je za vlade, poduzeća, sigurnost naših osobnih podataka i funkcioniranje naših demokratskih institucija. **Mreže pete generacije (5G)** koje će biti puštene u rad narednih godina činit će digitalnu okosnicu naših društava i gospodarstava, povezivati milijarde građana, objekata i sustava, među ostalim i u ključnim sektorima kao što su energetika, prijevoz, bankarstvo i zdravstvo, kao i industrijske kontrolne sustave koji prenose osjetljive informacije i prateće sigurnosne sustave.

Tehnologija 5G, čiji se globalni prihodi u 2025. procjenjuju na 225 milijardi EUR, ključna je za konkurentnost Europe na globalnom tržištu, a **sigurnost mreža 5G presudna je za postizanje strateške autonomije Unije**. Osiguravanje visoke razine kibersigurnosti zahtijeva usklađene mjere na nacionalnoj i europskoj razini s obzirom na to da bi svaka slabost mreža 5G u jednoj državi članici utjecala na Uniju u cjelini.

Uz potporu šefova država ili vlada izraženu na Europskom vijeću u ožujku 2019.³⁸ Komisija je 26. ožujka 2019. predstavila **Preporuku o kibersigurnosti 5G mreža**³⁹ u kojoj su utvrđene aktivnosti za procjenu kibersigurnosnih rizika mreža 5G i jačanje preventivnih mjera. Preporuka se temelji na koordiniranoj procjeni rizika i mjerama EU-a za upravljanje rizikom, djelotvornom okviru za suradnju i razmjenu informacija te zajedničkoj informiranosti o stanju na razini cijelog EU-a u području ključnih komunikacijskih mreža.

³⁵ COM(2016) 272 final (4.5.2016.).

³⁶ <https://www.consilium.europa.eu/hr/press/press-releases/2018/12/14/european-council-conclusions-13-14-december-2018/>

³⁷ COM(2019) 126 final (6.3.2019.).

³⁸ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-1-2019-INIT/hr/pdf>

³⁹ C(2019) 2335 final (26.3.2019.).

U **prvoj fazi** postupka pokrenutog Preporukom, sve su države članice do 15. srpnja 2019. izradile **nacionalne procjene rizika** i dostavile nalaze Komisiji i Agenciji EU-a za kibersigurnost ili najavile da će to uskoro učiniti. Nacionalne procjene rizika slijedile su niz smjernica i zajednički predložak za izvješćivanje o nalazima koje su dogovorile države članice i Komisija kako bi se promicala dosljednost i olakšala razmjena informacija o nacionalnim rezultatima na razini EU-a. Parametri koje su procjenjivale sve države članice uključuju:

- glavne prijetnje i subjekte koji utječu na mreže 5G,
- stupanj osjetljivosti sastavnica i funkcija mreže 5G te ostalih svojstava, i
- različite oblike slabosti, tehničkih i ostalih, kao što su slabosti potencijalno povezane s lancem opskrbe tehnologijom pete generacije.

Osim toga, u radu na nacionalnim procjenama rizika sudjelovao je niz odgovornih aktera u državama članicama kao što su, ovisno o nacionalnim nadležnostima, tijela za kibersigurnost i telekomunikacije te sigurnosne i obavještajne službe, što je ojačalo njihovu suradnju i koordinaciju. Usporedno s tim, imajući na umu nacionalne rasporede za uvođenje mreže 5G, brojne države članice već su poduzele korake za jačanje primjenjivih sigurnosnih zahtjeva u tom području, dok je nekoliko drugih država članica navelo da u skoroj budućnosti namjeravaju razmotriti nove mjere.

Na temelju rezultata nacionalnih procjena rizika, tijela država članica za kibersigurnost u skupini za suradnju u području sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava⁴⁰ trebaju do 1. listopada 2019. izraditi **zajednički pregled rizika na razini EU-a**, što će biti druga faza postupka pokrenutog Preporukom. Na temelju toga u trećoj fazi skupina za suradnju pripremit će do 31. prosinca 2019. **Unijin zajednički paket mjera za ublažavanje** za uklanjanje utvrđenih rizika. Komisija i Agencija EU-a za kibersigurnost i dalje će podupirati provedbu Preporuke.

Rad skupine za suradnju u području sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava podupire nekoliko drugih foruma. Tijelo europskih regulatora za elektroničke komunikacije priprema pregled svih postojećih sigurnosnih mjera koje bi mogle biti relevantne za mrežu 5G. Nova posebna skupina stručnjaka Agencije EU-a za kibersigurnost započela je s radom na pregledu prijetnji za mrežu 5G. Uz to, nakon stupanja Akta o kibersigurnosti na snagu 27. lipnja 2019., Komisija i Agencija EU-a za kibersigurnost poduzet će sve potrebne korake kako bi uspostavile okvir za certifikaciju na razini EU-a. Države članice sastale su se i u Odboru za norme u lipnju 2019. kako bi raspravljale o kibersigurnosti i normizaciji na temelju Preporuke i razmotrile buduće izazove za normizaciju u području kibersigurnosti, uključujući mreže 5G, te prikladne političke inicijative na razini EU-a.

Naposljetku, sigurnost mreža 5G od strateške je važnosti za Uniju. Ulaganja stranih subjekata u strateške sektore, njihovo stjecanje ključne imovine, tehnologije i infrastrukture u Uniji i dobava ključne opreme također mogu predstavljati rizik za sigurnost Unije.

⁴⁰ Skupina za suradnju u području sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava osnovana je na temelju Direktive (EU) 2016/1148 (6.7.2016.) o sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava. Kako je predviđeno u Preporuci, u okviru skupine za suradnju u području sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava uspostavljena je posebna radna skupina pod vodstvom nekoliko država članica. Skupina se sastala već triput (u travnju, svibnju i srpnju 2019.) radi razmjene informacija o nacionalnim pristupima i rasprave o tome kako pojednostavniti izradu usklađene procjene rizika na razini EU-a.

Novi **okvir EU-a za provjeru izravnih stranih ulaganja**⁴¹ stupio je na snagu 10. travnja 2019. Tijekom sljedećih 18 mjeseci Komisija i države članice poduzet će potrebne mjere kako bi osigurale punu primjenu Uredbe o provjeri ulaganja u EU-u počevši od 11. listopada 2020.

IV. SUZBIJANJE PRANJA NOVCA

To što kriminalci i teroristi mogu prebaciti sredstva s računa na račun u nekoliko sati omogućuje im da lakše pripremaju terorističke čine ili nezakonito „operu” imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelom u različitim državama članicama. Kako bi odgovorila na taj izazov, Unija je uspostavila čvrst **regulatorni okvir za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma** u skladu s međunarodnim standardima koje je donijela Stručna skupina za financijsko djelovanje.

S obzirom na to da treba održati korak s novim trendovima, tehnološkim razvojem i domišljatošću počinitelja kaznenih djela da iskoriste sve nedostatke ili propuste u sustavu, Komisija je 24. srpnja 2019. donijela **paket od četiri izvješća** u kojima se analiziraju postojeći rizici i slabosti povezani s pranjem novca i ocjenjuje način na koji relevantni akteri u privatnom i javnom sektoru primjenjuju okvir.⁴²

Paket uključuje **procjenu mogućeg međusobnog povezivanja nacionalnih centraliziranih registara bankovnih računa i sustava za dohvat podataka** u EU-u. Takvi nacionalni centralizirani sustavi omogućuju identifikaciju svih fizičkih i pravnih osoba koje posjeduju ili kontroliraju račune za plaćanje, bankovne račune i sefove, a te su informacije nadležnim tijelima često od ključne važnosti u borbi protiv pranja novca i financiranja terorizma. U skladu s Petom direktivom o sprečavanju pranja novca⁴³ od država članica traži se da uspostave takve nacionalne centralizirane sustave i pruže nacionalnim financijsko-obavještajnim jedinicama izravan pristup tim sustavima. Nedavno donesena pravila za olakšavanje uporabe financijskih informacija za suzbijanje teških kaznenih djela⁴⁴ omogućuju odabranim tijelima za izvršavanje zakonodavstva i uredima za oduzimanje imovinske koristi da izravno pristupaju nacionalnim centraliziranim registrima bankovnih računa. Na temelju toga te u skladu sa zahtjevima iz Direktive o sprečavanju pranja novca, u izvješću se ocjenjuju razna informatička rješenja na razini EU-a koja se razvijaju ili su već puštena u rad i koja bi mogla poslužiti kao model mogućeg međusobnog povezivanja nacionalnih centraliziranih sustava. Kako bi se budućim povezivanjem centraliziranih mehanizama na razini EU-a ubrzao pristup financijskim informacijama i olakšala prekogranična suradnja nadležnih tijela,

⁴¹ Uredba (EU) 2019/452 (19.3.2019.) o uspostavi okvira za provjeru izravnih stranih ulaganja u Uniji. Novim okvirom uspostavlja se mehanizam suradnje država članica i Komisije za razmjenu informacija i rješavanje dvojbi u vezi s određenim ulaganjima. On će i Komisiji omogućiti da se očituje ako ulaganje ugrožava sigurnost ili javni poredak država članica ili ako bi ulaganje moglo ugroziti projekt ili program koji je od interesa za cijeli EU. Država članica u kojoj se odvija ulaganje donosi konačnu odluku o tome kako će se postupiti s ulaganjem.

⁴² Izvješće o procjeni rizika od pranja novca i financiranja terorizma koji utječu na unutarnje tržište i odnose se na prekogranične aktivnosti (COM(2019) 370 final od 24.7.2019.), Izvješće o povezivanju nacionalnih centraliziranih automatiziranih mehanizama (središnjih registara ili središnjih elektroničkih sustava za dohvat podataka) država članica o bankovnim računima (COM(2019) 372 final od 24.7.2019.), Izvješće o procjeni nedavnih navodnih slučajeva pranja novca u koje su uključene kreditne institucije EU-a (COM(2019) 373 final od 24.7.2019.), Izvješće o procjeni okvira za suradnju među financijsko-obavještajnim jedinicama (COM(2019) 371 final od 24.7.2019.)

⁴³ Direktiva (EU) 2015/849 (20.5.2015.).

⁴⁴ Direktiva (EU) 2019/1153 (20.6.2019.).

Komisija planira daljnja savjetovanja s relevantnim dionicima, vladama, financijsko-obavještajnim jedinicama, tijelima za izvršavanje zakonodavstva i uredima za oduzimanje imovinske koristi kao potencijalnim „krajnjim korisnicima” mogućeg sustava za međusobno povezivanje.

U okviru promišljanja Komisije o radu financijsko-obavještajnih jedinica, u izvješću o ocjeni **suradnje financijsko-obavještajnih jedinica** razmatra se njihova suradnja unutar Unije i s trećim zemljama⁴⁵. Utvrđeni su određeni nedostaci koji će vjerojatno postojati sve dok zadaće i obveze prekogranične suradnje financijsko-obavještajnih jedinica ne budu jasnije utvrđene u pravnom okviru EU-a za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma. Prilikom ocjenjivanja utvrđeno je i da je potreban snažniji mehanizam za koordinaciju i potporu u prekograničnoj suradnji i analizama.

Povrh tekućeg rada na suzbijanju pranja novca i financiranja terorizma, Komisija će, kao odgovor na poziv Europskog parlamenta⁴⁶, i dalje ocjenjivati nužnost, tehničku izvedivost i proporcionalnost dodatnih mjera za praćenje financiranja terorizma u EU-u⁴⁷.

V. PROVEDBA DRUGIH PRIORITETNIH DOSJEA U PODRUČJU SIGURNOSTI

1. *Provedba zakonodavnih mjera koje se odnose na sigurnosnu uniju*

Postizanje dogovora o mjerama u okviru sigurnosne unije nije kraj procesa; od ključne je važnosti osigurati njihovu brzu i potpunu provedbu u državama članicama kako bi se mogle ostvariti sve njihove koristi. S tim ciljem Komisija aktivno podupire države članice, među ostalim i financiranjem i olakšavanjem razmjene dobre prakse. Ako je potrebno, Komisija je spremna u potpunosti iskoristiti sve svoje ovlasti na temelju Ugovorâ za izvršavanje zakonodavstva EU-a, uključujući i postupke zbog povrede prava.

Rok za provedbu **Direktive EU-a o evidenciji podataka o putnicima**⁴⁸ istekao je 25. svibnja 2018. Dosad je 25 država članica izvijestilo Komisiju o potpunom prenošenju te direktive⁴⁹. Dvije države članice još nisu potpuno prenijele Direktivu unatoč pokretanju postupaka zbog povrede 19. srpnja 2018.⁵⁰ Usto, Komisija i dalje podupire sve države članice u nastojanjima da dovrše razvoj svojih sustava evidencije podataka o putnicima, među ostalim olakšavanjem razmjene informacija i primjera dobre prakse.

Rok za prenošenje **Direktive o suzbijanju terorizma**⁵¹ istekao je 8. rujna 2018. Dosad su 22 države članice izvijestile Komisiju o potpunom prenošenju te direktive. Tri države članice

⁴⁵ Ta je ocjena propisana člankom 65. stavkom 2. Pete direktive o sprečavanju pranja novca odnosno Direktive (EU) 2018/843 (30.5.2018.).

⁴⁶ Posebni odbor za terorizam Europskog parlamenta u svojem je završnom izvješću iz prosinca 2018. pozvao na uspostavu sustava Europske unije za praćenje financiranja terorizma usmjerenog na transakcije pojedinaca povezanih s terorizmom i financiranjem terorizma unutar jedinstvenog područja plaćanja u eurima.

⁴⁷ Vidjeti Osamnaesto izvješće o napretku prema uspostavi učinkovite i istinske sigurnosne unije (COM(2019) 145 final, 20.3.2019.).

⁴⁸ Direktiva (EU) 2016/681 (27.4.2016.).

⁴⁹ Pri upućivanju na izvješćivanje o potpunom prenošenju uzimaju se u obzir izjave država članica te se ne dovodi u pitanje provjera prenošenja koju provode službe Komisije.

⁵⁰ Slovenija je izvijestila o djelomičnom prenošenju. Španjolska nije izvijestila o prenošenju (stanje na dan 24. srpnja 2019.).

⁵¹ Direktiva (EU) 2017/541 (15.3.2017.).

još nisu izvijestile o donošenju nacionalnog zakonodavstva kojim se u potpunosti prenosi Direktiva unatoč pokretanju postupaka zbog povrede 22. studenoga 2018.⁵²

Rok za prenošenje **Direktive o nadzoru nabave i posjedovanja oružja**⁵³ istekao je 14. rujna 2018. Dosad je osam država članica izvijestilo Komisiju o potpunom prenošenju, dok 20 država članica još nije izvijestilo o donošenju nacionalnog zakonodavstva kojim se u potpunosti prenosi Direktiva unatoč pokretanju postupaka zbog povrede 22. studenoga 2018.⁵⁴

Kad je riječ o prenošenju **Direktive o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka**⁵⁵ u nacionalno pravo, rok za prenošenje istekao je 6. svibnja 2018. Dosad je 20 država članica izvijestilo Komisiju o potpunom prenošenju te direktive⁵⁶. Sedam država članica još nije izvijestilo o donošenju nacionalnog zakonodavstva kojim se u potpunosti prenosi Direktiva unatoč tome što je Komisija pokrenula postupke zbog povrede 19. srpnja 2018.⁵⁷

Države članice trebale su do 9. svibnja 2018. prenijeti **Direktivu o sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava**⁵⁸ u nacionalno pravo. Dosad je 26 država članica izvijestilo Komisiju o potpunom prenošenju te direktive, a dvije države članice djelomično su je prenijele⁵⁹. Nadalje, u skladu s Direktivom, države članice trebale su do 9. studenoga 2018. identificirati operatore ključnih usluga. Komisija je do 9. svibnja 2019. trebala podnijeti Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o ocjeni dosljednosti pristupa za identifikaciju operatora ključnih usluga utvrđenih na njihovim državnim područjima. Međutim, kako više država članica još nije dostavilo potpune informacije o postupku identifikacije, Komisija je morala odgoditi svoje izvješće.

Komisija ocjenjuje prenošenje **Četvrte direktive o sprečavanju pranja novca**⁶⁰ te provjerava provode li se pravila u državama članicama. Komisija je pokrenula postupke zbog povrede prava protiv 24 države članice jer je na temelju priopćenja dobivenih od država članica ocijenila da ta direktiva nije u potpunosti prenesena⁶¹.

Komisija poziva države članice da hitno poduzmu potrebne mjere za potpuno prenošenje sljedećih direktiva u nacionalno zakonodavstvo te da o tome izvijeste Komisiju:

⁵² Poljska je izvijestila o djelomičnom prenošenju. Grčka i Luksemburg nisu izvijestili o prenošenju (stanje na dan 24. srpnja 2019.).

⁵³ Direktiva (EU) 2017/853 (17.5.2017.).

⁵⁴ Belgija, Češka, Estonija, Litva, Poljska, Portugal, Švedska i Ujedinjena Kraljevina izvijestile su o djelomičnom prenošenju. Njemačka, Irska, Grčka, Španjolska, Cipar, Luksemburg, Mađarska, Nizozemska, Rumunjska, Slovenija, Slovačka i Finska nisu izvijestili o prenošenju (stanje na dan 24. srpnja 2019.).

⁵⁵ Direktiva (EU) 2016/680 (27.4.2016.).

⁵⁶ 20 država članica dovršilo je prenošenje (stanje na dan 24. srpnja 2019.).

⁵⁷ Latvija, Portugal, Slovenija i Finska izvijestile su o djelomičnom prenošenju. Grčka i Španjolska nisu obavijestile o prenošenju. Iako je Njemačka izvijestila o potpunom prenošenju, Komisija smatra da prenošenje nije potpuno (stanje na dan 24. srpnja 2019.).

⁵⁸ Direktiva (EU) 2016/1148 (27.4.2016.).

⁵⁹ Belgija i Mađarska djelomično su prenijele Direktivu (stanje na dan 24. srpnja 2019.).

⁶⁰ Direktiva (EU) 2015/849 (20.5.2015.).

⁶¹ Belgija, Bugarska, Češka, Danska, Njemačka, Estonija, Irska, Španjolska, Francuska, Italija, Cipar, Latvija, Litva, Mađarska, Nizozemska, Austrija, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovenija, Slovačka, Finska, Švedska i Ujedinjena Kraljevina (stanje na dan 24. srpnja 2019.).

- **Direktive o evidenciji podataka o putnicima**, o čijem prenošenju u nacionalno zakonodavstvo još nije izvijestila jedna država članica, a jedna država članica treba dovršiti postupak izvješćivanja o prenošenju⁶²,
- **Direktive o suzbijanju terorizma**, o čijem prenošenju u nacionalno zakonodavstvo još nisu izvijestile dvije države članice, a jedna država članica treba dovršiti postupak izvješćivanja o prenošenju⁶³,
- **Direktive o nadzoru nabave i posjedovanja oružja**, o čijem prenošenju u nacionalno zakonodavstvo još nije izvijestilo 12 država članica, a osam država članica treba dovršiti postupak izvješćivanja o prenošenju⁶⁴,
- **Direktive o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka**, o čijem prenošenju u nacionalno zakonodavstvo još nisu izvijestile dvije države članice, a pet država članica treba dovršiti postupak izvješćivanja o prenošenju⁶⁵,
- **Direktive o sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava**, o čijem prenošenju dvije države članice trebaju dovršiti postupak izvješćivanja⁶⁶, i
- **Četvrte direktive o sprečavanju pranja novca**, o čijem prenošenju 24 države članice trebaju dovršiti postupak izvješćivanja⁶⁷.

2. Borba protiv dezinformiranja i zaštita izbora od ostalih kiberprijetnji

Zaštita demokratskih procesa i institucija od dezinformiranja i povezanih smetnji velik je izazov za društva diljem svijeta. Stoga je EU uspostavio **čvrst okvir za koordinirano djelovanje protiv dezinformiranja** uz potpuno poštovanje europskih vrijednosti i temeljnih prava⁶⁸. Kako je navedeno u Zajedničkoj komunikaciji od 14. lipnja 2019. o provedbi Akcijskog plana za borbu protiv dezinformiranja⁶⁹, rad na nekoliko komplementarnih tematskih područja pridonio je smanjenju prostora za dezinformiranje i očuvanju integriteta izbora za Europski parlament.

Europsko vijeće je u zaključcima od 21. lipnja 2019.⁷⁰ pozdravilo namjeru Komisije da provede temeljitu ocjenu toga provode li internetske platforme i drugi potpisnici **Kodeksa**

⁶² Slovenija je izvijestila o djelomičnom prenošenju. Španjolska nije izvijestila o prenošenju (stanje na dan 24. srpnja 2019.).

⁶³ Poljska je izvijestila o djelomičnom prenošenju. Grčka i Luksemburg nisu izvijestili o prenošenju (stanje na dan 24. srpnja 2019.).

⁶⁴ Belgija, Češka, Estonija, Litva, Poljska, Portugal, Švedska i Ujedinjena Kraljevina izvijestile su o djelomičnom prenošenju. Njemačka, Irska, Grčka, Španjolska, Cipar, Luksemburg, Mađarska, Nizozemska, Rumunjska, Slovenija, Slovačka i Finska nisu izvijestili o prenošenju (stanje na dan 24. srpnja 2019.).

⁶⁵ Latvija, Portugal, Slovenija i Finska izvijestile su o djelomičnom prenošenju. Grčka i Španjolska nisu obavijestile o prenošenju. Iako je Njemačka izvijestila o potpunom prenošenju, Komisija smatra da prenošenje nije potpuno (stanje na dan 24. srpnja 2019.).

⁶⁶ Belgija i Mađarska djelomično su prenijele Direktivu (stanje na dan 24. srpnja 2019.).

⁶⁷ Belgija, Bugarska, Češka, Danska, Njemačka, Estonija, Irska, Španjolska, Francuska, Italija, Cipar, Latvija, Litva, Mađarska, Nizozemska, Austrija, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovenija, Slovačka, Finska, Švedska i Ujedinjena Kraljevina (stanje na dan 24. srpnja 2019.).

⁶⁸ Vidjeti Akcijski plan za borbu protiv dezinformiranja (JOIN(2018) 36 final od 5.12.2018.).

⁶⁹ JOIN(2019) 12 final (14.6.2019.).

⁷⁰ <https://www.consilium.europa.eu/media/39922/20-21-euco-final-conclusions-en.pdf>. Poziv Europskog vijeća temelji se na doprinosu rumunjskog predsjedanja Vijećem, Komisije i Visokog predstavnika za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o stečenom iskustvu u pogledu dezinformiranja i osiguravanju slobodnih i poštenih izbora, uključujući Zajedničku komunikaciju o provedbi Akcijskog plana za borbu protiv dezinformiranja.

dobre prakse u suzbijanju dezinformiranja⁷¹ preuzete obveze i pozvalo Komisiju i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da trajno procjenjuju i primjereno reagiraju na „promjenjivu prirodu prijetnji koje predstavljaju zlonamjerna uplitanja i manipulacije putem interneta, povezani s razvojem umjetne inteligencije i tehnikama prikupljanja podataka”.

Komisija i Visoki predstavnik nastaviti će djelovati u tom području u skladu sa zaključcima Europskog vijeća, a u ožujku 2019. uspostavili su **sustav brzog uzbunjivanja** između institucija EU-a i država članica kako bi se olakšala razmjena spoznaja povezanih s kampanjama dezinformiranja i koordiniranim odgovorima. Prvi sastanak kontaktnih točaka država članica nakon izbora za Europski parlament održan je u Tallinnu 3. i 4. lipnja 2019. Kako bi dodatno ojačali sustav brzog uzbunjivanja, u jesen 2019. Visoki predstavnik i Komisija će u bliskoj suradnji s državama članicama preispitati funkcioniranje tog sustava. Razvit će i zajedničku metodologiju za analizu i razotkrivanje kampanja dezinformiranja te snažnija partnerstva s međunarodnim partnerima kao što su G7 i NATO.

Nastavlja se i rad **europske mreže za suradnju u području izbora**⁷², koja je održala prvi sastanak 7. lipnja 2019. kako bi razmotrila izbore za Europski parlament. Ta razmatranja i daljnji doprinos relevantnih nacionalnih tijela, političkih stranaka i internetskih platformi pridonijet će sveobuhvatnom izvješću Komisije o izborima za Europski parlament koje treba donijeti u listopadu 2019. Države članice koristile su se mrežom i za druge izbore, što znači da mreža ima višestruke koristi i za osiguravanje integriteta demokracije u EU-u.

Komisija će nastaviti pratiti i promicati provedbu obveza koje su platforme preuzele potpisivanjem **Kodeksa dobre prakse u suzbijanju dezinformiranja**. U izvješćima koja su dostavili Google, Twitter i Facebook u skladu s Kodeksom dobre prakse vidljivo je da su sve platforme prije izbora za Europski parlament poduzele mjere označavanja političkih oglasa, koje su učinile javno dostupnima u pretraživim bibliotekama oglasa. Istodobno, Skupina europskih regulatora za audiovizualne medijske usluge⁷³ utvrdila je da su moguća poboljšanja. Konkretno, i dalje postoje nedostaci u pristupu detaljnim neobrađenim podacima potrebnima za opsežno praćenje. Konačno, platforme trebaju dati istraživačkoj zajednici pristup relevantnim podacima, u skladu s pravilima o zaštiti osobnih podataka. Komisija će kasnije ove godine provesti sveobuhvatnu procjenu provedbe svih obveza iz

⁷¹ Kodeks dobre prakse potpisale su internetske platforme Facebook, Google, Twitter i Mozilla te oglašivači i oglašivačka industrija u listopadu 2018., a u njemu su utvrđeni samoregulatorni standardi za borbu protiv dezinformacija. Cilj je Kodeksa ostvariti ciljeve utvrđene u Komunikaciji Komisije iz travnja 2018. o suzbijanju dezinformacija na internetu (COM(2018) 236 final od 26.4.2018.) utvrđivanjem niza obveza od transparentnosti političkog oglašavanja do zatvaranja lažnih računa i demonetizacije širitelja dezinformacija.

⁷² Europska mreža za suradnju u području izbora okuplja kontaktne točke nacionalnih mreža za suradnju u području izbora tijela nadležnih za izborna pitanja i tijela zaduženih za praćenje i provedbu pravila povezanih s internetskim aktivnostima relevantnima u kontekstu izbora. Europska mreža za suradnju u području izbora služi za izdavanje upozorenja u slučaju prijetnji, razmjenu najboljih praksi među nacionalnim mrežama, raspravu o zajedničkim rješenjima za utvrđene izazove i poticanje zajedničkih projekata i zadaća nacionalnih mreža.

⁷³ Skupina europskih regulatora za audiovizualne medijske usluge okuplja šefove ili predstavnike na visokoj razini nacionalnih neovisnih regulatornih tijela u području audiovizualnih usluga koji savjetuju Komisiju u pogledu provedbi Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama (Direktiva 2010/13/EU od 10.3.2010.). Skupina je na svojem zadnjem sastanku održanom 20. i 21. lipnja 2019. u Bratislavi predstavila rezultate dosadašnjeg rada na suzbijanju dezinformiranja s naglaskom na izbore za Europski parlament 2019. i povezana područja političkog i tematskog oglašavanja.

Kodeksa dobre prakse tijekom početnog razdoblja od 12 mjeseci. Na temelju toga Komisija može razmotriti daljnje mjere, uključujući one regulatorne prirode, za poboljšanje dugoročnog odgovora EU-a na dezinformiranje.

3. *Spremnost i zaštita*

Jačanje obrane i otpornosti na sigurnosne prijetnje važan je aspekt rada na uspostavi učinkovite i istinske sigurnosne unije. To uključuje potporu koju Komisija pruža državama članicama i njihovim lokalnim tijelima za bolju **zaštitu javnih prostora**⁷⁴ te potporu državama članicama u povećanju spremnosti za **rizike za kemijsku, biološku, radiološku i nuklearnu sigurnost**⁷⁵ provedbom dvaju akcijskih planova za ta područja te analiziranjem je li potrebno osigurati povezane kapacitete za odgovor u okviru programa rescEU⁷⁶. U pogledu sve ozbiljnijih kemijskih prijetnji⁷⁷, Komisija je u suradnji s državama članicama i uz savjetovanje s međunarodnim partnerima izradila popis kemikalija koje izazivaju najveću zabrinutost u pogledu zlorabe u terorističke svrhe. Taj popis osnova je za daljnji rad na smanjenju dostupnosti tih kemikalija i za rad s proizvođačima na poboljšanju sposobnosti otkrivanja.

Tehnologije bespilotnih zrakoplova omogućuju širok raspon mogućih operacija. Kako se posljednjih godina tržište bespilotnih letjelica za vojne, civilne, komercijalne i privatne namjene brzo širilo, **bespilotne letjelice** su prilika, ali i sve veća prijetnja, za sigurnost kritične infrastrukture (uključujući zrakoplovstvo), javnih prostora i događanja te osjetljivih lokaliteta i pojedinaca. U Europi su bespilotne letjelice upotrebljavane za ometanje operacija u području zrakoplovstva i izvršavanja zakonodavstva, za nadzor kritične infrastrukture i krijumčarenje nedozvoljene robe u zatvore i preko granica.

Komisija podupire države članice u borbi protiv sve ozbiljnije prijetnje koju bespilotne letjelice predstavljaju za građane i ključne društvene funkcije, a da ne poriče njihovu korisnu uporabu, npr. u operacijama u kriznim situacijama. Komisija je nedavno donijela **zajednička pravila za sigurno upravljanje bespilotnim letjelicama na razini EU-a**⁷⁸ kako bi ublažila opasnost od njihove zlorabe, a koja uključuju odredbe o registriranju operatera i omogućivanju daljinske identifikacije. Nadalje, Komisija podupire države članice praćenjem promjena u pogledu prijetnje koju predstavljaju bespilotne letjelice, financiranjem relevantnih istraživačkih projekata i mjera za izgradnju kapaciteta te olakšavanjem razmjena između država članica i drugih dionika. Kako bi ojačala tu potporu Komisija će 17. listopada 2019.

⁷⁴ Vidjeti „Dobre prakse namijenjene tijelima javne vlasti i privatnim operatorima za povećanje sigurnosti javnih prostora” utvrđene u Osamnaestom izvješću o napretku prema uspostavi učinkovite i istinske sigurnosne unije (COM(2019) 145 final od 20.3.2019.). One se nadovezuju na Akcijski plan za potporu zaštiti javnih prostora iz listopada 2017. (COM(2017) 612 final od 18.10.2017.). Treći sastanak Foruma operatera Foruma EU-a o zaštiti javnih prostora održan je 5. lipnja 2019. Na sastanku su se okupili predstavnici država članica EU-a i privatnih operatera javnih prostora, koje je zastupalo 14 europskih udruženja, u uslužnom sektoru, sektoru javnih nastupa, glazbe i zabave uživo, zabavnih parkova i atrakcija, zrakoplovstva, željezničkog prometa, trgovačkih centara, telekomunikacija te privatnih sigurnosnih službi i proizvođača sigurnosne opreme.

⁷⁵ Posebice provedbom Akcijskog plana za poboljšanje spremnosti s obzirom na rizike za kemijsku, biološku, radiološku i nuklearnu sigurnost iz listopada 2017. (COM(2017) 610 final od 18.10.2017.).

⁷⁶ Vidjeti članak 12. stavak 2. Odluke br. 1313/2013/EU o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu (17.12.2013.), kako je izmijenjena Odlukom (EU) 2019/420 (13.3.2019.).

⁷⁷ Vidjeti pojačane mjere protiv kemijskih prijetnji utvrđene u Petnaestom izvješću o napretku u uspostavi učinkovite i istinske sigurnosne unije (COM(2018) 470 final od 13.6.2018.).

⁷⁸ SL L 152, 11.6.2019. – Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/947 od 24. svibnja 2019. o pravilima i postupcima za rad bespilotnih zrakoplova.

organizirati međunarodnu konferenciju na visokoj razini o suzbijanju opasnosti koje predstavljaju bespilotne letjelice.

Budući da je trebalo sagledati politike EU-a o **zaštiti kritične infrastrukture**⁷⁹ iz šire perspektive, Komisija je 23. srpnja 2019. predstavila evaluaciju Direktive o europskoj kritičnoj infrastrukturi⁸⁰ kao pravnog okvira za utvrđivanje i označivanje europske kritične infrastrukture i procjenu potrebe poboljšanja njezine zaštite. Evaluacijom je utvrđeno da se kontekst u kojem djeluju kritične infrastrukture u Europi znatno promijenio od stupanja Direktive na snagu, među ostalim zbog promjena u zakonodavstvu u sektorima koji su posebno obuhvaćeni Direktivom, kao što je energetika⁸¹, te da su odredbe Direktive samo djelomično relevantne zbog promjene konteksta. Istodobno, države članice i dalje podupiru politiku EU-a o zaštiti kritične infrastrukture kojom se poštuje načelo supsidijarnosti i pruža dodana vrijednost.

4. *Vanjska dimenzija*

S obzirom na prekograničnu i globalnu prirodu većine sigurnosnih prijetnji s kojima se Unija suočava, suradnja s međunarodnim organizacijama i partnerskim zemljama izvan EU-a sastavni je dio rada na uspostavi učinkovite i istinske sigurnosne unije.

Iskorištavanje prednosti multilateralne suradnje sastavnica je toga rada i uključuje suradnju EU-a i UN-a, koja je nedavno ojačana **okvirom EU-a i UN-a za borbu protiv terorizma** potpisanim u New Yorku 24. travnja 2019. tijekom drugog političkog dijaloga UN-a i EU-a na visokoj razini o borbi protiv terorizma⁸². Tim se okvirom promiče suradnja u izgradnji kapaciteta za borbu protiv terorizma te za sprečavanje i suzbijanje nasilnog ekstremizma u Africi, na Bliskom istoku i u Aziji te se utvrđuju područja za suradnju UN-a i EU-a i prioriteti do 2020.

Sigurnosna suradnja sa zapadnim Balkanom poseban je regionalni prioritet u okviru kojeg se provodi niz prioritetnih djelovanja povezanih sa sigurnošću koja su utvrđena u strategiji za zapadni Balkan iz 2018.⁸³ U tu je svrhu Komisija 4. travnja 2019. organizirala prvi sastanak međuagencijske radne skupine za zapadni Balkan na kojem su predstavnici sedam agencija EU-a podijelili svoja iskustva i poboljšali operativnu suradnju s partnerima u regiji, među ostalim u borbi protiv organiziranog kriminala, terorizma, vatrenog oružja, droge, krijumčarenja migranata i trgovine ljudima. U svih šest zemalja zapadnog Balkana provedene su ankete o hibridnom riziku. Drugi je konkretan primjer suradnje s tom regijom Sporazum između EU-a i Albanije o statusu Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, koji je stupio na snagu 1. svibnja 2019., nakon čega su timovi Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu raspoređeni na granicu s Grčkom. To je prvi takav sporazum s trećom zemljom i prvo raspoređivanje osoblja u treću zemlju. Uskoro bi se trebali potpisati slični sporazumi s drugim zemljama u regiji.

⁷⁹ U sveobuhvatnoj procjeni sigurnosne politike EU-a iz 2017. (SWD(2017) 278 final, 26.7.2017.) istaknuta je potreba za širim uvidom u politiku EU-a o zaštiti kritične infrastrukture.

⁸⁰ Cilj je Direktive Vijeća 2008/114/EZ od 8. prosinca 2008. o utvrđivanju i označivanju europske kritične infrastrukture i procjeni potrebe poboljšanja njezine zaštite poboljšati zaštitu kritične infrastrukture u Europskoj uniji.

⁸¹ Konkretno Uredbe (EU) 2017/1938 (25.10.2017.) o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom i Uredbe (EU) 2019/941 (5.6.2019.) o pripravnosti na rizike u sektoru električne energije.

⁸² https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/2019042019_un-eu_framework_on_counter-terrorism.pdf

⁸³ COM(2018) 65 final (6.2.2018.).

Osim toga, u srpnju 2019. u Albaniju je raspoređen časnik za vezu s Europolom kako bi se dodatno pomoglo albanskim vlastima u njihovim nastojanjima da spriječe i suzbiju organizirani kriminal. Kako bi pojačala borbu protiv nezakonite trgovine vatrenim oružjem, Komisija je 27. lipnja 2019. predstavila evaluaciju Akcijskog plana **za borbu protiv nezakonite trgovine vatrenim oružjem** između EU-a i jugoistočne Europe za razdoblje 2015.–2019.⁸⁴ U evaluaciji se dokazuje dodana vrijednost suradnje, ali ističe da je potrebno uložiti dodatne napore, npr. uspostavom učinkovitih nacionalnih koordinacijskih centara za vatreno oružje ili usklađivanjem prikupljanja informacija i izvješćivanja o zapljenama vatrenog oružja.

EU pridaje jednaku važnost razvoju **suradnje sa zemljama Bliskog istoka i sjeverne Afrike** u području sigurnosti. Pokrenuo je sigurnosni dijalog s Tunisom i Alžirom. EU i Tunis održali su treći dijalog o sigurnosti i borbi protiv terorizma 12. lipnja u Tunisu, dok je drugi dijalog EU-a i Alžira o sigurnosti i borbi protiv terorizma održan 12. studenoga 2018. u Alžiru. U tijeku su razgovori o pokretanju strukturiranog sigurnosnog dijaloga s Marokom nakon nedavnog sastanka Vijeća za pridruživanje od 27. lipnja, na kojem su EU i Maroko prepoznali važnost proširivanja suradnje u području sigurnosti kako bi se suočili sa zajedničkim izazovima. Istodobno se odvijaju rasprave o razvoju strukturiranog dijaloga o sigurnosti s Egiptom, što je dodatno potvrđeno i na zadnjem sastanku visokih dužnosnika EU-a i Egipta održanom 10. srpnja u Kairu.

Na temelju mandata Vijeća Komisija je započela neslužbene razgovore s većinom **bliskoistočnih i sjevernoafričkih** zemalja s ciljem pokretanja službenih pregovora o međunarodnom sporazumu o razmjeni osobnih podataka između Agencije Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (**Europol**) i relevantnih tijela zemalja **Bliskog istoka i Sjeverne Afrike** nadležnih za borbu protiv teških kaznenih djela i terorizma. U tom kontekstu Komisija promiče i izravno sklapanje radnih dogovora između Europola i partnerskih tijela u **bliskoistočnim i sjevernoafričkim zemljama** kako bi se osigurao službeni okvir za redovitu suradnju na strateškoj razini.

EU i **Sjedinjene Američke Države** bliski su i strateški partneri u rješavanju zajedničkih prijetnji i jačanju sigurnosti. Na sastanku ministara pravosuđa i unutarnjih poslova 19. lipnja 2019. EU i SAD ponovno su potvrdili da im je borba protiv terorizma jedan od glavnih prioriteta. Kad je riječ o Sporazumu o evidenciji podataka o putnicima između EU-a i SAD-a⁸⁵, obje su strane ponovno naglasile važnost Sporazuma i obvezale se da će u rujnu 2019. provesti zajedničku procjenu njegove provedbe u skladu s njegovim odredbama. Obje su se stranke obvezale i pojačati zajednička nastojanja u borbi protiv terorizma, među ostalim širenjem razmjene informacija prikupljenih u borbenim područjima radi upotrebe u istragama i kaznenom progonu.

U cilju jačanja te suradnje Komisija je 10. srpnja 2019. u Bruxellesu zajedno s koordinatorom EU-a za borbu protiv terorizma organizirala radionicu na visokoj razini o informacijama s bojišta. Na njoj su se okupili viši dužnosnici ministarstava obrane, unutarnjih poslova i pravosuđa država članica, Sjedinjenih Američkih Država, Europola i Eurojusta te predstavnici međunarodnih organizacija kako bi razmijenili mišljenja o uporabi informacija s bojišta i zajedno razmotrili postupovne, pravne i operativne izazove s kojima se trenutačno suočavaju

⁸⁴ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20190627_com-2019-293-commission-report_hr.pdf

⁸⁵ SL L 215, 11.8.2012., str. 5.

u nastojanju da identificiraju teroriste i privedu ih pravdi. EU i SAD održali su 14. i 15. svibnja 2019. u Bruxellesu i dijalog o razvoju kemijskih, bioloških, radioloških i nuklearnih kapaciteta kako bi koordinirali nastojanja za smanjenje prijetnji u pogledu oružja za masovno uništenje i jačanje globalne kemijske, biološke, radiološke i nuklearne sigurnosti.

Sporazum o programu za praćenje financiranja terorizma između EU-a i SAD-a⁸⁶, kojim se uređuju prijenos i obrada podataka za potrebe prepoznavanja, praćenja i hvatanja terorista i njihovih mreža, na snazi je od 2010. Sporazum sadržava jamstva kojima se osigurava zaštita podataka građana EU-a i predviđa redovito preispitivanje „zaštitnih mjera, kontrola i odredaba o uzajamnosti”. U redovitom izvješću o evaluaciji⁸⁷ objavljenom 22. srpnja 2019. Komisija je napomenula da je zadovoljna pravilnom provedbom Sporazuma, uključujući njegove ključne zaštitne mjere i kontrole. Istaknula je i kontinuiranu transparentnost tijela SAD-a za razmjenu informacija, što ilustrira vrijednost programa za praćenje financiranja terorizma za zajednička nastojanja u borbi protiv terorizma. Informacije dostavljene na temelju Sporazuma bile su ključne za pokretanje posebnih istraga o terorističkim napadima na europskom tlu, uključujući napade u Stockholmu, Barceloni i Turkuu 2017. Države članice i Europol više upotrebljavaju mehanizam, a podaci iz programa za praćenje financiranja terorizma dali su sedam puta više tragova u istragama nego u prethodnom izvještajnom razdoblju. Sljedeća zajednička revizija Sporazuma očekuje se 2021.

Kad je riječ o međunarodnoj suradnji u razmjeni **evidencija podataka o putnicima u svrhu borbe protiv terorizma i teškog kriminala**, na 17. sastanku na vrhu Europske unije i Kanade održanom u Montrealu 17. i 18. srpnja 2019. EU i Kanada izrazili su zadovoljstvo jer su završili pregovore o novom Sporazumu o evidenciji podataka o putnicima. Iako je Kanada istaknula da je potrebno pravno preispitivanje, stranke se obvezuju se da će, podložno rezultatima tog preispitivanja, što prije finalizirati Sporazum i priznati njegovu ključnu ulogu u jačanju sigurnosti uz istodobno osiguravanje privatnosti i zaštite osobnih podataka. Kad je riječ o postojećem Sporazumu o evidenciji podataka o putnicima između EU-a i Australije⁸⁸, tim EU-a posjetit će Canberru u kolovozu 2019. u kontekstu zajedničkog preispitivanja i zajedničke evaluacije Sporazuma.

Uz to, Komisija zajedno s državama članicama u Vijeću radi na donošenju stajališta EU-a za predstojeće 40. zasjedanje Skupštine **Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva** koje će se održati od 24. rujna do 4. listopada 2019. Skupština će odrediti politički smjer i dati Vijeću Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva upute za tehnički rad na standardima Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva za obradu podataka iz evidencija podataka o putnicima. Vijeće je poduprlo Komisijin informativni dokument u kojem se utvrđuje stajalište Unije o temeljnim načelima na kojima bi se trebao temeljiti potencijalni budući globalni standard povezan s evidencijom podataka o putnicima. Informativni dokument bit će dostavljen tijelu za potrebe njegovih članova koji nisu države članice EU-a.

VI. ZAKLJUČAK

Zahvaljujući bliskoj suradnji Europskog parlamenta, Vijeća, država članica i Komisije, EU je posljednjih godina ostvario znatan napredak u zajedničkom radu na uspostavi učinkovite i

⁸⁶ SL L 195, 27.7. 2010., str. 5.

⁸⁷ COM(2019) 342 final (22.7.2019.).

⁸⁸ SL L 186, 14.7.2012., str. 4.

istinske sigurnosne unije te postigao dogovor o nizu prioritetnih zakonodavnih inicijativa. Države članice uz potporu Komisije provode i razne nezakonodavne operativne mjere za povećanje sigurnosti svih građana. Istodobno postoji niz otvorenih prioritetnih inicijativa za sigurnosnu uniju koje zahtijevaju daljnji angažman suzakonodavaca kako bi se uklonile izravne prijetnje. Komisija poziva Europski parlament i Vijeće da poduzmu potrebne korake kako bi brzo postigli dogovor o zakonodavnim prijedlozima za suzbijanje terorističke propagande i radikalizacije na internetu, poboljšanje kibersigurnosti i olakšavanje pristupa elektroničkim dokazima te da dovrše rad na moćnijim i pametnijim informacijskim sustavima za upravljanje sigurnošću, granicama i migracijama.

Komisija poziva države članice da brzo i potpuno provedu sve zakonodavstvo doneseno u okviru sigurnosne unije kako bi se ostvarile sve njezine koristi. Nadalje, Komisija poziva države članice da nastave i ubrzaju ključan rad na praktičnim mjerama za poboljšanje sigurnosti digitalnih infrastruktura, suzbijanje dezinformiranja i drugih kiberprijetnji, jačanje pripravnosti i zaštite te za poboljšanje suradnje s partnerima izvan Unije u borbi protiv zajedničkih prijetnji. Zajedno se tim mjerama jača sigurnost svih građana.